TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. gruodžio 9 d.*

Byloje C-460/02

dėl 2002 m. gruodžio 19 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama A. Aresu ir M. Huttunen, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Italijos Respubliką, atstovaujamą I. M. Braguglia, padedamo *vice-avvocato generale dello Stato* O. Fiumara, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai R. Silva de Lapuerta (pranešėja), K. Lenaerts, S. von Bahr ir K. Schiemann,

generalinis advokatas P. Léger,
posėdžio sekretorė M. Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. kovo 25 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2004 m. rugsėjo 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad ta dalimi, kuria 1999 m. sausio 13 d. Įstatyminis dekretas Nr. 18 dėl Direktyvos 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką įgyvendinimo (1999 m. vasario 24 d. GURI Nr. 28 paprastasis priedas, toliau – įstatyminis dekretas Nr. 18/99)

— nenustatė maksimalaus septynerių metų laikotarpio, kuriam galima pasirinkti antžeminių paslaugų teikėjus, kaip numatyta 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyvos 96/67/EB (OL L 272, p. 36) 11 straipsnio 1 dalies d punkte,

— 14 straipsnyje įtvirtino su šios direktyvos 18 straipsniu nesuderinamą socialinę priemonę ir

— 20 straipsnyje numatė pagal šią direktyvą neleidžiamas pereinamojo laikotarpio nuostatas,

Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Direktyva 96/67 numato laipsnišką Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinkos atvėrimo sistemą.

3 Šios direktyvos 2 straipsnio e ir f punktų nuostatos apibrėžia „antžeminių paslaugų“ ir „saviteikos“ sąvokas taip:

„e) „antžeminės paslaugos“ – tai priede aprašytos oro uosto naudotojams oro uostuose teikiamos paslaugos;

f) „saviteika“ – tai situacija, kai oro uosto naudotojas tiesiogiai pats sau teikia vienos arba daugiau kategorijų antžemines paslaugas ir su trečiuoju asmeniu nesudaro jokios sutarties toms paslaugoms teikti; taikant šį apibrėžimą, oro uosto naudotojai tarpusavyje trečiaisiais asmenimis nelaikomi, jeigu:

— vienas oro uosto naudotojas turi kontrolinį kito oro uosto naudotojo akcijų paketą arba

— vienas asmuo turi kiekvieno oro uosto naudotojo kontrolinį akcijų paketą.“ (Pataisytas vertimas)

4 Pagal Direktyvos 96/67 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį valstybės narės turi imtis būtinų priemonių siekdamos, apskritai kalbant, užtikrinti laisvą patekimą į

antžeminių paslaugų teikimo tretiesiems asmenims rinką bei laisvę į saviteiką Bendrijos oro uostuose.

5 Šios direktyvos 6 straipsnio 2 dalis nustato išimtis iš laisvo patekimo į antžeminių paslaugų teikimo tretiesiems asmenims rinką:

„Valstybės narės gali riboti paslaugų teikėjų, kuriems išduotas leidimas teikti šių kategorijų antžemines paslaugas, skaičių:

— bagažo tvarkymas,

— orlaivio stovėjimo vietoje teikiamos paslaugos,

— degalų ir tepalų tiekimas,

— atvežamų, išvežamų arba tranzitu perduodamų krovinių ir pašto tvarkymas tarp oro uosto pastato ir orlaivio.

Tačiau valstybės narės kiekvienos kategorijos antžeminių paslaugų teikėjų skaičiaus negali sumažinti daugiau kaip iki dviejų.“ (Pataisytas vertimas)

6 Direktyvos 96/67 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu dėl ypatingų esamos erdvės arba talpos galimybių oro uoste apribojimų, taikomų atsižvelgiant į perpildymą ir ploto išnaudojimo koeficientą, oro uosto negalima atverti rinkai ir (arba) leisti atlikti saviteiką tiek, kiek yra numatyta šioje direktyvoje, atitinkama valstybė narė gali nuspręsti:

<...>

b) vieną arba daugiau antžeminių paslaugų kategorijų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje, perduoti teikti vienam paslaugos teikėjui;

<...>“

7 Tos pačios direktyvos 14 straipsnio 1 dalis numato galimybę nustatyti, kad patekti į antžeminių paslaugų rinką galima tik gavus nepriklausomos institucijos „patvirtinimą". Šios nuostatos formuluotė yra tokia:

„Valstybės narės gali nustatyti, kad antžeminių paslaugų teikėjas arba pačiam sau paslaugas teikiantis oro uosto naudotojas savo veiklą oro uoste gali vykdyti tik gavęs patvirtinimą iš valdžios institucijos, kuri nepriklauso nuo oro uosto valdančiosios institucijos.

Išduodant tokį patvirtinimą turi būti atsižvelgiama į patikimą finansinę būklę ir pakankamą draudimą, įrenginių, orlaivio, įrangos ir asmenų apsaugą bei saugą, taip pat į aplinkos apsaugą ir į tai, ar laikomasi atitinkamų socialinės teisės aktų.

Kriterijai turi atitikti šiuos principus:

a) įvairiems antžeminių paslaugų teikėjams ir oro uosto naudotojams jie turi būti taikomi tų teikėjų ir naudotojų nediskriminuojant;

b) jie turi būti taikomi atsižvelgiant į numatytą tikslą;

c) juos taikant negali būti labiau, negu numatyta šioje direktyvoje, ribojamos galimybės patekti į rinką arba varžoma laisvė į saviteiką.

Šie kriterijai yra viešai skelbiami, ir antžeminių paslaugų teikėjui arba pačiam sau paslaugas teikiančiam oro uosto naudotojui iš anksto pranešama apie tvarką patvirtinimui gauti." (Pataisytas vertimas)

8 Direktyvos 96/67 18 straipsnyje nustatyta:

„Nepažeisdamos šios direktyvos taikymo ir atsižvelgdamos į kitas Bendrijos teisės aktų nuostatas, valstybės narės gali imtis būtinų priemonių siekiant užtikrinti darbuotojų teisių apsaugą ir aplinkos apsaugą."

Nacionalinės teisės aktai

9 Direktyva 96/67 buvo perkelta į Italijos teisės sistemą Įstatyminiu dekretu Nr. 18/99.

10 Šio įstatyminio dekreto 14 straipsnis, susijęs su socialinės apsaugos sistema, nustato:

„1. Užtikrinant laisvą patekimą į antžeminių paslaugų rinką, 30 mėnesių nuo šio dekreto įsigaliojimo dienos reikia užtikrinti darbo lygio išlaikymą ir ankstesnio valdytojo darbuotojų darbo santykių tęstinumą.

2. Išskyrus įmonės dalies perdavimo atvejus, kiekvieną veiklos, susijusios su viena ar keliomis A ir B prieduose nurodytomis antžeminių paslaugų kategorijomis, perdavimą sudaro ankstesnio paslaugų teikėjo darbuotojų, paskirtų atitinkamų subjektų darbuotojų profsąjungų organizacijoms pritarus, perdavimas naujam paslaugų teikėjui, proporcingai prekybos apimčiai arba pastarojo perimtos veiklos daliai."

11 To paties įstatyminio dekreto 20 straipsnyje yra ši pereinamojo laikotarpio nuostata:

„Antžeminių paslaugų darbuotojų sutartiniai įsipareigojimai, galiojantys 1998 m. lapkričio 19 d., kurie numato įvairią organizacinę ir sutartinę tvarką, lieka galioti iki atitinkamų sutarčių pasibaigimo be galimybės pratęsti ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip šešerius metus."

Ikiteisminė procedūra

12 Gavusi skundą, Komisija nusprendė, kad Italijos teisės aktai neatitinka Bendrijos teisės dėl kelių klausimų. Todėl ji Italijos Respublikai išsiuntė 2003 m. gegužės 3 d. oficialų įspėjimą. Italijos vyriausybė jai atsakė 2000 m. liepos 18 d. raštu.

13 Manydama, kad šis atsakymas nepakankamas, Komisija Italijos Respublikai išsiuntė 2001 m. liepos 24 d. argumentuotą nuomonę. 2001 m. spalio 31 d. raštu Italijos

Respublika pateikė savo atsakymą. Po šio rašto buvo išsiųstas 2001 m. gruodžio 5 d. pranešimas.

14 Vėliau įvyko keletas susitikimų tarp kompetentingų Komisijos tarnybų atstovų bei Italijos Infrastruktūros ir Transporto ministerijos ekspertų, kurių metu Italijos vyriausybė pateikė Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 nuostatų pakeitimų pasiūlymus. Kadangi Komisijai nebuvo pateikta jokios kitos informacijos, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo

15 2004 m. sausio 19 d. laišku Italijos vyriausybė Teisingumo Teismui pateikė informaciją apie tai, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 11 straipsnio 1 dalis buvo pakeista 2003 m. spalio 31 d. Įstatymu Nr. 306 (2003 m. lapkričio 15 d. *GURI*). Tokiomis aplinkybėmis Komisija 2004 m. kovo 23 d. laišku atsisakė pirmojo kaltinimo, palikdama savo prašymą priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl antrojo kaltinimo

Šalių argumentai

16 Komisija mano, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnis nesuderinamas su Direktyvos 96/67 18 straipsniu, nes kiekvienu „veiklos perdavimo" atveju, susijusiu su viena ar keliomis šio dekreto priede numatytomis antžeminių paslaugų kategorijomis, jis antžeminių paslaugų teikėjus įpareigoja užtikrinti, kad ankstesnio paslaugų teikėjo darbuotojai būtų perduoti naujam paslaugų teikėjui, proporcingai prekybos apimčiai arba pastarojo veiklos daliai.

17 Komisija pažymi, kad darbuotojų teisių apsauga yra leidžiama pagal Direktyvos 96/67 18 straipsnį su sąlyga, kad ji neprieštarauja jos veiksmingam taikymui, kiek tai susiję su antžeminėmis paslaugomis. Taigi Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnio 1 dalis akivaizdžiai viršija apsaugą, garantuojamą 1977 m. vasario 14 d. Tarybos direktyva 77/187/EEB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 61, p. 26), iš dalies pakeista 1998 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 98/50/EB (OL L 201, p. 88) ir kodifikuota 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyva 2001/23/EB (OL L 82, p. 16).

18 Komisija mano, kad nacionalinė nuostata, kaip antai ginčijama šioje byloje, galėtų būti pateisinama remiantis Direktyvos 96/67 18 straipsniu, tik jeigu ji yra taikoma įmonių perdavimo atveju Direktyvos 2001/23 prasme. Taigi, kad būtų galima taikyti šią direktyvą, perdavimas turi būti susijęs su ūkio subjektu, t. y. organizuota asmenų

ir priemonių grupe, leidžiančia vykdyti ūkinę veiklą, kuria siekiama apibrėžto tikslo. Tačiau siekiant nustatyti, ar yra subjekto perdavimo požymių, reikia atsižvelgti į faktinių aplinkybių, apibūdinančių šį sandorį, visumą.

19 Komisijos teigimu, vien tik tai, jog ankstesnio paslaugų teikėjo teiktos paslaugos yra analogiškos toms, kurias teikia naujas paslaugų teikėjas, neleidžia daryti išvados, kad egzistuoja ūkio subjekto perdavimas tarp šių dviejų įmonių. Iš tikrųjų subjektas negali būti apribotas veikla, kuri jam patikėta, jo tapatybę sudaro ir kiti elementai, kaip antai jo darbuotojai, kadrai, darbo organizavimas, taip pat valdymo metodai ir būdai.

20 Komisija nurodo, kad negali būti įmonės perdavimo šioje byloje, nes trūksta įmonės perdavimo pagrindinio elemento, t. y. numanomo ar aiškaus suderėto susitarimo arba viešosios valdžios akto. Naujas paslaugų teikėjas iš tikrųjų patenka į oro uosto struktūras autonominiu pagrindu, neatsižvelgiant į bet kokio tipo santykius ar kontaktą su ankstesniu paslaugų teikėju. Toks pagrindas išplaukia iš sutarties su atitinkamu oro uosto valdytoju sudarymo.

21 Komisija tvirtina, kad Italijos vyriausybės priimta priemonė reiškia faktinį valstybės socialinės naštos perdavimą naujoms paslaugas teikiančios įmonėms, kurioms taip yra padaroma žala. Tuo atveju, jeigu nacionalinės institucijos norėtų priimti socialines priemones antžeminių paslaugų liberalizavimo proceso taikymo srityje, Direktyvos 96/67 18 straipsnis galėtų būti tinkamas teisinis pagrindas, tačiau su sąlyga, kad šios priemonės nepažeidžia šios direktyvos bei bendrųjų Bendrijos teisės principų.

22 Komisijos teigimu, Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnis trukdo paslaugų teikėjams, kurie siekia patekti į nagrinėjamą rinką, pasirinkti savo darbuotojus, ir dėl to paslaugų, kurias jie ketina teikti, kad galėtų vykdyti savo veiklą šioje rinkoje, organizavimo tipą. Direktyvos 96/67 tikslas konkrečiai yra skatinti konkurenciją anksčiau uždarytose ir monopolinėse rinkose, mažinant oro transporto bendrovių sąnaudas ir gerinant oro uosto naudotojams teikiamų paslaugų kokybę.

23 Italijos vyriausybė pažymi, kad Direktyva 96/67 valstybėms narėms palieka diskreciją dėl priemonių naujos sistemos įgyvendinimui reikalaujamų priėmimo būdų bei laiko, atsižvelgiant į kiekvienoje valstybėje narėje esančius ypatumus. Atsižvelgdamas į tai, nacionalinis įstatymų leidėjas priėmė nagrinėjamą teisės aktą, suprasdamas, kad laisvas patekimas į rinką gali būti suderinamas su tinkama Bendrijos oro uostų veikla ir įgyvendinamas laipsniškai bei laikantis sektoriaus reikalavimų. Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnyje numatytos socialinės apsaugos priemonės nekliudo antžeminių paslaugų sektoriaus liberalizavimui ir konkretina Direktyvos 96/67 18 straipsniu valstybei suteiktą kompetenciją.

24 Italijos vyriausybė mano, kad šios direktyvos bei kitų Bendrijos teisės nuostatų, ypač tų, kurios susijusios su darbuotojų teisių išsaugojimu įmonių perdavimo atveju, laikymasis nereiškia, kad apsaugos lygis, kurį gali suteikti valstybės narės, gali būti nustatytas tik teisės aktų derinimo Bendrijos lygmeniu leidžiamose ribose. Jeigu taip būtų, Direktyvos 96/67 18 straipsnis taptų visiškai beprasmis, nes ši nuostata valstybėms narėms nesuteiktų jokios laisvės darbuotojams suteikiant garantiją, kuri neišplaukia iš Bendrijos teisės.

25 Italijos vyriausybės nuomone, ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad ši pagal savo prigimtį „papildoma" garantija neturi pažeisti Bendrijos teisės, specialiai numatytos Direktyvoje 96/67 arba apskritai – kituose Bendrijos teisės aktuose. Tuo atveju, kai darbuotojų veiksminga apsauga galima tik nustatant finansinius apribojimus bei darbdavio pareigą, jos teisėtumas turi būti vertinamas atliekant susijusių interesų lyginamąją ir pagrįstą analizę.

26 Italijos vyriausybė taip pat tvirtina, kad tuo atveju, kai paslauga išlieka tapati arba bent jau analogiška tai, kurią teikė ankstesnis paslaugų teikėjas, lemiamas kriterijus apibrėžiant įmonės perdavimą nėra vien tik materialaus ir nematerialaus turto perėmimas. Veiklos organizavimas taip, kad ekonominiu požiūriu ji iš esmės yra perimama, taip pat patenka į „perdavimo" sąvoką.

27 Atsižvelgusi į nagrinėjamo sektoriaus ypatumus bei nagrinėjamų įmonių organizavimą, Italijos vyriausybė pažymi, kad oro uosto „veiklos" perdavimą gali apimti platesnė „įmonės perdavimo" sąvoka. Faktiškai tai būtų būtent veiklos, kuri pereina iš vieno paslaugų teikėjo kitam, tęstinumas, dėl to ši situacija yra visiškai panaši į įmonės perdavimą.

28 Italijos vyriausybė teigia, kad nors Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnis konkrečiai nurodo „veiklos, susijusios su viena ar keliomis antžeminių paslaugų kategorijomis, perdavimą", yra aišku, kad praktikoje šį perdavimą lydi materialus naujo paslaugų teikėjo veiklai reikalingų tam tikro turto ir struktūrų perėmimas. Tokiomis aplinkybėmis šiuo atveju įvyksta įmonės dalies perdavimas arba bent jau įmonių teisių perdavimas, kuris iš esmės turi perdavimo požymių. Taigi yra teisėta, kad nacionalinės teisės aktų leidėjui rūpi užtikrinti darbuotojų apsaugą, veikiant protingo kompromiso būdu tarp prieštaraujančių interesų.

29 Dėl argumento, kad Direktyvos 96/67 perkėlimas į nacionalinę teisę galėjo iškraipyti konkurenciją oro uosto paslaugų rinkoje jau įsteigtų įmonių naudai bei darant žalą potencialiems konkurentams, Italijos vyriausybė pastebi, jog laisvos konkurencijos principas reiškia, kad atitinkamų įmonių galimybės taikomuose socialinės teisės aktuose numatytų taisyklių, netgi ribojančių, srityje iš tikrųjų yra vienodos.

Teisingumo Teismo vertinimas

30 Savo argumentuose Italijos vyriausybė iš esmės tvirtina, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnio teisinis pagrindas yra Direktyvos 96/67 18 straipsnis ir kad ginčijama nuostata patenka į Direktyvos 2001/23 taikymo sritį.

31 Dėl minėto 14 straipsnio suderinamumo su Direktyva 96/67 bei, atsižvelgiant į jos 18 straipsnio formuluotę, iš direktyvos dvidešimt ketvirtos konstatuojamosios dalies išplaukia, kad valstybės narės išlaiko teisę užtikrinti atitinkamą oro uostuose antžemines paslaugas teikiančių įmonių darbuotojų socialinę apsaugą.

32 Dėl „atitinkamos apsaugos" apibrėžimo, pažymėtina, kad, kaip generalinis advokatas teisingai pastebėjo išvados 33 punkte, ši teisė nesuteikia neribotos reglamentavimo kompetencijos ir ja turi būti naudojamasi nepakenkiant Direktyvos 96/67 veiksmingumui bei ja siekiamiems tikslams. Iš tikrųjų, kaip Teisingumo Teismas

pažymėjo 2003 m. spalio 16 d. Sprendime *Flughafen Hannover-Langenhagen* (C-363/01, Rink. p. I-11893, 43 punktas), minėta direktyva siekiama užtikrinti antžeminių paslaugų rinkos atvėrimą, dėl kurio pagal direktyvos penktą konstatuojamąją dalį turėtų sumažėti oro transporto bendrovių veiklos sąnaudos.

33 Tačiau dėl Italijos vyriausybės pateikto Direktyvos 96/67 18 straipsnio aiškinimo, kiek tai susiję su atsižvelgimu į socialinio pobūdžio pagrindus, naujų paslaugų teikėjams taptų ypač sudėtinga patekti į antžeminių paslaugų rinką, nes jie būtų įpareigoti perimti ankstesnio paslaugų teikėjo įdarbintus darbuotojus. Todėl būtų pakenkta oro uosto infrastruktūrų racionaliam naudojimui bei naudotojams tenkančių paslaugų sąnaudų sumažinimui.

34 Iš tikrųjų pagal Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnį atitinkamoms įmonėms nustatyta pareiga perimti ankstesnio paslaugų teikėjo darbuotojus sukuria nepalankias sąlygas naujiems potencialiems konkurentams, palyginti su jau įsteigtomis įmonėmis, bei trukdo atverti antžeminių paslaugų rinkas, o tai kenkia Direktyvos 96/67 veiksmingumui.

35 Iš to išplaukia, kad ginčijami teisės aktai kenkia direktyvos tikslui, t. y. atverti minėtas rinkas bei sukurti atitinkamas konkurencijos sąlygas šiame sektoriuje Bendrijos viduje.

36 Kadangi ginčijami teisės aktai nesuderinami su Direktyva 96/67, neteisinga tvirtinti, kaip tai daro Italijos vyriausybė, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnis neprieštarauja Direktyvai 2001/23.

37 Bet kuriuo atveju Italijos vyriausybė negali teigti, kad Įstatyminio dekreto 14 straipsnis pagrįstas „veiklos perdavimo" sąvoka, kuri patenka į Direktyvos 2001/23 taikymo sritį.

38 Iš tikrųjų reikia priminti, kad pagal direktyvos 1 straipsnio 1 dalį ji yra taikoma teisinio perdavimo arba susijungimo atveju perduodant įmonę, verslą ar verslo dalį kitam darbdaviui. Iš Teisingumo Teismo praktikos šiuo klausimu matyti, kad lemiamas kriterijus perdavimui šios direktyvos prasme nustatyti yra tai, ar nagrinėjamas subjektas išlaiko savo tapatybę, o tai matyti būtent iš to, kad jo veikla faktiškai yra tęsiama arba perimama (žr. būtent 1986 m. kovo 18 d. Sprendimo *Spijkers*, 24/85, Rink. p. 1119, 11 ir 12 punktus bei 1997 m. kovo 11 d. Sprendimo *Süzen*, C-13/95, Rink. p. I-1259, 10 punktą).

39 Siekiant nustatyti, ar tokio subjekto perdavimo sąlygos yra patenkintos, Teisingumo Teismas nusprendė, kad svarbu atsižvelgti į faktinių aplinkybių, kurios apibūdina nagrinėjamą sandorį, visumą, pavyzdžiui, į nagrinėjamos įmonės arba verslo rūšį, materialaus turto, kaip antai pastatai ir kilnojamas turtas, perdavimą ar neperdavimą, nematerialaus turto vertę perdavimo metu, į tai, ar naujas įmonės vadovas perėmė daugumą darbuotojų, ar buvo perduoti klientai, į prieš perdavimą ir po jo atliekamos veiklos panašumo laipsnį bei šios veiklos galimo sustabdymo trukmę. Tačiau visos šios aplinkybės yra tik atskiri visapusiško įvertinimo, kuris turi būti atliktas, aspektai, ir todėl jie negali būti vertinami izoliuotai (žr. būtent minėtų sprendimų *Spijkers* 13 punktą ir *Süzen* 14 punktą).

40 Iš šios teismų praktikos išplaukia, kad reikšmė, teiktina skirtingiems kriterijams, leidžiantiems nustatyti įmonės, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo egzistavimą Direktyvos 2001/23 prasme, skiriasi pagal daugelį veiksnių.

41 Todėl darytina išvada, kad tik atsižvelgiant į kiekvienos veiklos, susijusios su viena ar keliomis antžeminių paslaugų kategorijomis, perdavimo ypatumus galima nustatyti, ar toks sandoris yra perdavimas Direktyvos 2001/23 prasme.

42 Taigi konstatuotina, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnis taikomas „kiekvienam veiklos perdavimui" nagrinėjamame sektoriuje, neatsižvelgiant į aptariamo sandorio požymius, ir kad, atsižvelgiant į minėtą teismų praktiką, tokia perdavimo sąvoka akivaizdžiai peržengia Direktyvoje 2001/23 nustatytos sąvokos, išaiškintos Teisingumo Teismo, ribas.

43 Todėl reikia daryti išvadą, kad antras kaltinimas yra pagrįstas, nes Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 14 straipsnyje numatyta socialinės apsaugos sistema yra nesuderinama su Direktyva 96/67.

Dėl trečiojo kaltinimo

44 Komisija mano, kad Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 20 straipsnis yra nesuderinamas su Direktyva 96/67 dėl to, jog ši nuostata leidžia tam tikras organizavimo sistemas

turinčioms įmonėms veikti saviteikos srityje kartu su kitais paslaugų teikėjais, atrinktais ir (arba) turinčiais leidimą pagal šios direktyvos nuostatas.

45 Komisija nurodo, kad įstatyminio dekreto 20 straipsnyje daroma nuoroda į 1998 m. lapkričio 19 d. galiojusias darbo sutartis, kurios numato įvairias organizacines arba sutartines tvarkas. Šios darbo sutartys yra susijusios su kitų, nei apibrėžti Direktyvoje 96/67, saviteiką taikančių oro uosto naudotojų darbuotojais. Jos turi likti galioti esama forma iki jų pasibaigimo ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip šešerius metus. Iš tikrųjų šioms įmonėms leidžiama teikti paslaugas kartu su kitomis įmonėmis saviteikos srityje bei antžeminių paslaugų tretiesiems asmenims teikėjais.

46 Taigi, Komisijos nuomone, Direktyva 96/67 aiškiai nurodo įmonių, antžeminių paslaugų teikėjų, kurios gali būti laikomos antžeminių paslaugų tretiesiems asmenims teikėjais ir saviteiką taikančiais oro uosto naudotojais, kategorijas. Direktyvos 96/67 2 straipsnio f punkte numatytų kriterijų neatitinkantys subjektai negali veikti kaip paslaugų tretiesiems asmenims teikėjai. Be to, šios direktyvos 6 ir 7 straipsniai numato pareigą laikytis specialių procedūrų, atrenkant saviteiką teikiančius oro uosto naudotojus bei paslaugų tretiesiems asmenims teikėjus.

47 Komisija priduria, kad Direktyva 96/67 nenumato pereinamojo laikotarpio priemonių skirtingas organizavimo sistemas turinčioms įmonėms. Sutartinių santykių teisėtumas turi būti vertinamas pagal taikytinus teisės aktus, ir ypač šios direktyvos nuostatas. Iš tikrųjų nacionalinės teisės aktų leidėjas negali nustatyti taisyklių dėl maksimalios sutartinių santykių trukmės, taip šiuos santykius traktuodamas kaip nepatenkančius į šiose nuostatose numatytus įsipareigojimus.

48 Italijos vyriausybė mano, kad ginčijama nuostata reiškia, jog ji yra ne tik pereinamojo laikotarpio, tačiau taip pat ir ypač ribotos taikymo srities. Ji turi būti suprantama kaip užtikrinanti įgytų teisių apsaugą palyginti trumpą laikotarpį, t. y. iki nagrinėjamų sutarčių pasibaigimo ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip šešerius metus. Be to, ketinama pasiūlyti ją panaikinti būsimu metiniu įstatymu, įgyvendinančiu Bendrijos nuostatas.

Teisingumo Teismo vertinimas

49 Pažymėtina, kad Direktyvos 96/67 nuostatos tiksliai apibrėžia įmonių, kurios gali būti laikomos antžeminių paslaugų tretiesiems asmenims teikėjais bei saviteiką taikančiais oro uosto naudotojais, kategorijas. Iš jų išplaukia, kad subjektai, neatitinkantys šioje direktyvoje nustatytų saviteikos kriterijų, gali veikti tik kaip antžeminių paslaugų tretiesiems asmenims teikėjai. Be to, kaip generalinis advokatas teisingai pažymėjo išvados 49 punkte, direktyva nenumato galimybės valstybėms narėms šiuo atžvilgiu nustatyti pereinamojo laikotarpio priemonių.

50 Nustatydamas šias pereinamojo laikotarpio priemones, Įstatyminio dekreto Nr. 18/99 20 straipsnis nustato sistemą, kuri yra nesuderinama su Direktyva 96/67.

51 Todėl Komisijos kaltinimas yra pagrįstas.

52 Remiantis tuo, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad ta dalimi, kuria Įstatyminis dekretas Nr. 18/99 14 straipsnyje įtvirtino su Direktyvos 96/67 18 straipsniu nesuderinamą socialinę priemonę, o 20 straipsnyje numatė pagal šią direktyvą neleidžiamas pereinamojo laikotarpio nuostatas, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Italijos Respublika pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Ta dalimi, kuria 1999 m. sausio 13 d. Įstatyminis dekretas Nr. 18 dėl Direktyvos 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką įgyvendinimo 14 straipsnyje įtvirtino su 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyvos 96/67/EB 18 straipsniu nesuderinamą socialinę priemonę, o 20 straipsnyje numatė pagal šią direktyvą neleidžiamas pereinamojo laikotarpio nuostatas, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.**

2. **Priteisti iš Italijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.